

TRUNG THI HỮU HOẠ TRUNG THI HỮU NHẠC

Tôi và nhà thơ Dương thanh Phong biết nhau từ năm 1946.....nhờ cơ duyên, năm 2004 mới gặp lại nhau ở Hoa Kỳ, ông gửi cho tôi hai thi phẩm, nhờ tôi phẩm bình.

Sau khi đọc tập thơ "*Tình Người Hoả Ngục*" và nhất là đọc bản thảo thi phẩm "*Giai Nhân Đoạn Trường Khúc*" hay chuyện tình *Phạm Lãi Tây Thi*. Cả hai tập thơ ông Dương thanh Phong đều viết trong tù cải tạo, không bút không giấy, một chút cơm hầm đầy sạn với vài lát mì khô, trong điều kiện vô cùng nghiệt ngã, lao động khổ sai, may nhờ trí nhớ phi thường, ông ghi lại được hết cả hai tập. Tôi hết sức ngạc nhiên vì người bạn mà tôi quen biết lúc thiếu thời đâu có biết gì về thi phú, nay tự nhiên làm được một việc phi thường mà ít người trong hoả ngục làm được.

"*Tình Người Hoả Ngục*" là một tập thơ đấu tranh, tố cáo tội ác và mưu mô lừa đảo của cộng sản, đồng thời vinh danh những chiến sĩ Việt Nam Cộng Hoà với ý chí bất khuất, cương cường trước bạo quyền cộng sản với những hình ảnh người mẹ, người vợ, người chị nuôi tù vô cùng cực khổ. Tập thơ cũng quyết đoán là *cộng sản phải phá sản và cáo chung*

Tập thơ thứ hai của ông "*Giai Nhân Đoạn Trường Khúc*" một thi phẩm đặc biệt với số câu kỷ lục, được trình bày trang nhã, bố cục phân minh, ý thơ dào dạt, hồn nhiên, gợi cảm gợi hình, hồn thơ lai láng nhưng không kém phần sâu sắc. Thi phẩm được viết theo thể thơ lục bát, thể thơ đặc biệt của dân tộc Việt.

"Thơ chỉ hay, có hồn, khi thi sĩ thực sự xúc động, thực sự sống và chứng kiến những nghịch cảnh, những giây phút hoan ca hay hào hùng của cuộc đời đầy bất trắc phức tạp" thi phẩm này đã đạt được ý ấy.

Về cách bố cục trong phần hai của thi phẩm, sau khi đã tưởng nhớ đến công ơn cha mẹ và người anh cả đã rèn đúc ý chí cho mình trong thời niên thiếu, tác giả cũng nêu lên những cơ duyên hình thành và xuất bản tập thơ

Sang phần ba, tác giả tóm tắt cốt truyện một cách đầy đủ, linh hoạt chuyện tình **Phạm Lãi tây Thi** để cho những người ít đọc truyện cổ Trung Hoa và nhất là những bạn trẻ thời nay có thể hiểu thấu được bối cảnh thời đó, nếu không những độc giả nhỏ tuổi khó mà nhận thức được cái hay, cái tình tiết éo le, với những biến chuyển tâm lý đột biến đầy bi thương có nhiều kịch tính của các nhân vật trong thi phẩm .

Người xưa thường nói “**trung thi hữu họa**” và “**trung thi hữu nhạc**” tức là trong thơ có nét họa, có tiếng nhạc thanh thót, êm đềm, ai oán, thì điều đó thật đúng khi chúng ta đọc và thưởng thức những vần thơ của thi sĩ họ Dương

Trong phần bốn, khi giới thiệu nhân vật chính trong chuyện, **nàng Tây Thi**, thi sĩ viết:

Da hồng phớt trắng mịn mà
Môi hồng mộng thắm, một và nét ngầy
Lòa xòa khéo vấn tóc mây
Mắt trông sáng tựa, những giây mơ màng
Mày thanh thanh vẽ cao sang
Trái soan mặt lại, trông càng thêm xinh
Miệng hoa, chúm chím trử tình
Cổ tay tròn trĩnh, thân hình thon thon
Tuổi hoa, vừa chớm trắng tròn
Bướm ong cũng đã, xong còn lẳng xa

Khi đọc những vần thơ trên, người Việt chúng ta ai mà không nhớ đến mấy câu thơ tả chị em Thúy Kiều trong **Đoạn Trường Tân Thanh** của Nguyễn Du, và những người có hiểu biết về văn hoá tây phương thì không thể không nhớ đến bức danh họa **Mona Lisa** của Leonarda Da Vinci với nụ cười bí hiểm và bàn tay búp măng của giai nhân (a)

Lịch sử là một tái diễn không ngừng, trong nghịch cảnh tù đầy, thi sĩ Dương thanh Phong vẫn bền gan, dũng cảm nhẫn nhục nuôi ý chí trả thù nhà, đền nợ nước, theo gương những văn hào thi bá ngày xưa, đã dùng chuyện tình **Phạm Lãi Tây Thi** để diễn tả tâm sự và hoài bão của mình và của các chiến hữu cùng cảnh ngộ. Trong thi phẩm ông cũng không quên lên án những tệ nạn quan tham lại những, hà hiếp dân lành, mua quan bán tước, vắt chanh bỏ vỏ, lừa thày phản bạn, sớm đầu tối đánh của những kẻ quyền cao chức trọng của một thời đại đã qua, ông cũng vạch mặt chỉ tên những kẻ nhân danh vì nước vì dân, vì chủ nghĩa ngoại lai mà gây nên bao cảnh tang thương cho đất nước .

Quan niệm về nhân sinh của thi hào Nguyễn Du trong truyện Kim Vân kiều là tin **ở định mệnh, tin ở số trời**:

*Ngã hay muôn sự tại trời
Trời kia đã bắt, làm người có thân
Bắt phong trần, phải phong trần
Cho thanh cao mới được phần thanh cao*

Nhưng nhà thơ Dương thanh Phong thì lại lập luận:

*Mới hay muôn sự tại ta
Gây nên bao cảnh xót xa lạ đời
Vua quan, quyền tước, vẽ vờ
Công danh sự nghiệp, khéo chơi buộc vòng*

Thi sĩ họ Dương đã đưa **nhân sinh quan Phật giáo** vào thi phẩm một cách khéo léo, hợp tình hợp lý:

- Tin ở tự lực, chứ không tin vào tha lực**
- Cầu người, không bằng cầu mình**
- Thắng người thì dễ, nhưng thắng mình mới khó**

Nói tóm lại, đối với người yêu thơ, thi phẩm “**Giai Nhân Đoạn Trường Khúc**” hay chuyện tình **Phạm Lãi Tây Thi** là một tác phẩm nên đọc, có nhiều điều hay ý đẹp. Tôi tin rằng thi phẩm này sẽ có một chỗ đứng vững vàng bên cạnh những thi phẩm trường thiên cổ điển như: **Kim-Vân-Kiều, Cung Oán Ngâm Khúc, Chinh Phụ Ngâm** của nền văn học Việt

San diego ngày đầu xuân Bính Tuất, 2006

B.S.Trần quý Trung

(a)Leonardo da Vinci là một họa sĩ nổi tiếng với hai bức họa: Mona Lisa và The last supper, ông cũng là một khoa học gia, một sáng chế gia vào cuối thế kỷ 15 đầu thế kỷ 16 .

Note: B.S. Tran Quy Trung Nguyen la Y Si Trung Quan Doan II, Hien nay dang hanh nghe Y Si Tai San Diego.